

67.
¶ Incipit octauus genealogie de orū gentiliū

¶ De saturno vndecimo celi filio.

Saturnus celi filius et veste fuit scdm lac. cui
veteres opim sorore suam iungere coniugio ex q
plures suscepit filios quos omēs aliqui di
cunt eū deuorasse et continuo euomuisse. nō
nulli seruātū dicūt iouem opis fraude et ab
opi saturno lapidem presentatū quasi illum
repperit. Preterea illū celo patri virilla ab
scidisse falce inde qdā eū pulsū scribūt a ioue. Alij vero apud i
feros relegatū. sunt insup qui illū senē mestum sordidū capite
obuolutum inertem et armatū falce scribant. Cur celi terreq;
filius dicat sic voluit ipē dici ad apliādū sue plis originē ul
vt dicit lac. cū pulsus a filio in ytaliam veniss. celi filius dictus
est quia solemus hos quorū virtutes miramur aut qui repente
adueniūt de celo descendisse dicere. terre autē qā ignotos terre
filios nomināmus. ¶ Rei veritas de deuoratione filiorū habetur
supra ubi de titano qui visi sunt enomi cū in vltionem saturni
aduersus titanū comparuere. Circa nas alem sensū dicit cicero
qd saturn⁹ dicat quasi satur annus. cedere natos dicat qā etas
omnia cōsumit. euomere autē dicat qā etiā successu tēporis no
uū proueniūt et nascūt. et sic quīs a tempore cuncta deuorēt
ab eodē etiā noua producūt. ob hanc fictionem minime ab
ignatis intellectā quidā barbarorū prios filios immolabāt
donec vt ait macrobi⁹. hercules gerone supato hanc osuetu
dinem immutauit iussitq; loco humanorū capitū quib; cōficie
batur hostiola. capita ex ere sub effigie humana lumib; accen
sis in aris saturni imponi. dicunt insup nato ioue loco eius sa
turno lapidē ostensū de quo dicit theo. eum ipsū iouē non suū
sed alterius hominis filiū et lapidem nūcipatū. Dicit enim euse
dano argis ēgnante lapidem quēdā cretensib; impasse quo
tempe cretensis iuppiter scdm quosdā regnabat. de abscisione
genitaliū dictū est vbi de venere scdm. Saturnū a ioue pulsum
certum est. qā cum iuppiter parentes a titamib; libertasset. dubi
tans sat⁹ ne regno pellere ei iudias tetendit. sed ab eo vic
tus in flegia aufugit. ad inferos religatus dicitur scdm lactā.

quia saturnus a ioue pulsus in italiam abiit que grecia inferi
or dicitur quia occasui appinquitur et sic ad inferos descendisse videtur
et ideo ibidem religatus quia exire non audebat. Quod autem
mestus senex quod planete conveniunt ista etiam et homini. senex di
citur quia erat mestus tristis quia epulabat obvolutusque late
bat. tardus quia senex. sordidus quia pauper. falce autem ideo
insignitus quia ab eo agrorum cultus italici traditus sit. **H**ic in
super secundum macrobium a regno epul in italia a iano susceptus est
et eius tempore disposuit aurea secula. et cum ibi ex pellibus prae
dum igne duratis praemia conficeret ipse prius era significavit
et nomen signantis apposuit. nummo insignens ex una parte iani
sui susceptoris caput bifrons. ex altera vero navium eo quod fugi
ens venisset in navim. et hoc fecit ut eius aduentus memoria per
duraret ad posterum. hic construxit saturniam. ianus vero ianicu
lum qui saturnus cum aliquodiu regnasset subito nusquam comparuit
qua propter ianus omnem terram ditioni suae partem saturniam appel
lauit. ei quod tanquam deo sacra instituit que saturnalia nuncupavit.
huic deo insertiones surculorum pomorum educationes. et talium tribuit
disciplinas. hunc cum coniuge dicunt celum et terram esse. saturnum
quod a saturo dictum cuius causa de celo est. et terram optimam quia eius
opere humane vite aligata quereunt. **V**el ab opere per quod fruges
frugesque nascuntur. **A**lij dicunt saturnum quasi sacrum num id est
divinum sensum creantem omnia. romani in eius templi fastigio
tritonas sculpsere cum bucinis habentes caudas immerfas per
hoc volentes significare quod ab eius commemoratione in nostrum usque eum
historia clara sit que ante eum obscura erat quod per infectioem
candarum intelligit.

De cronim prima saturni filia.

Cronis secundum bar. filia fuit saturni lact. vero non feminam
sed matrem dicitur et latine serpentarium appellari et ab egyptiis
inter sidera collocatum. sed cum sonet latine tempus ne tempus
nascat ex tempore per certa tempora quod tunc accipiendum puto: et quoniam
greci coronas libros gestorum quos nos vocamus annales dicunt
per cronim annum veteres intellexisse puto. est enim serpentarius
homo serpentem in manibus tenens in se in modum circuli adeo re
volutum ut ore caudam deuorare videatur. hoc enim signo pro an
no vrbis aegyptii antequam litteras haberent ab iside vel marcio

et omnis pluit
in alius colar
ut. **A**gnus
pluit in eum
Estam
opis fil
ter et f
pro alia ponet
et herbis vsti
signatur quia i
declamatum est
deo dilectam
hinc igne id est
nunc ipsam qui
dicit insuper a
dign igne id est
vnde hanc roma
negitio perueni
bis prima marci
nis habuerunt.
Cronis almet
opis filia
et eo con
tati mundum qu
mors esse que
dam suam est
solum soluta est
solum tetrahe
dum aescalapho
plutonis
solum certis sen
tibus esset et toti
elium quoniam per
solum per omnia
solum illi nutre
et aescalapho esset vole

et omiffis pluribus philosophorum abinventionibus circa annū. gallius iulius cesar consulatu suo tertio annū ad solis cursum equauit. Magnus autē annus secundū aristotē est quē sol et ceteri planetae in eundē punctū a quo discesserūt redeuntēs cōficiunt.

Vestam satūni et **De vesta saturni scda filia.**
 Opis filiam dicit omēs. et sic due fuerūt veste saturni mater et filia de quibus confuse loquūtur auctores sepe vnā pro alia ponētes. Et ideo dicētes tertā vestam esse quā a floribus et herbis vestita est. Quādo eā dicunt virginem saturni filia designatur quā intelligunt viuam flammā. hanc iouem nutrisse declaratum est supra ubi de titano. hanc dicunt a priapo ortorū deo dilectam. quia semper libidinosis virgines appetunt. vel quā sine igne id ē calore iaceat priapus. huius propterea dicit effigiē nūq̃ visam quia non videmus ignē nisi in materia obustibili. Dicit insuper augustinus aliquando per vestam venerem intelligi. quā absq; igne id ē calore vnius nulla sit. vir. in furias ignesq; ruunt. hanc romani sume coluerūt et eius in templo obsequētib; virginibus perpetuū gnē seruabant quē semper lūma celebritate die prima marcij inuocabant. et sacra istud inter alia a trojanis habuerunt. **De cerere tertia saturni filia.**

Ceres altē a superiori notissima dea frugū saturni atq; Opis filia fuit. hanc dicunt iouis fratri suo placuisse et ex eo concepisse proserpinā quā cum pluto rapuisset per totū mūdum quesiuit. et tandem ab arethusa sciuit eam apud inferos esse. quēcum iouis plutonis accusasset audaciam ab eo eidem suāsim est vt papauera cōmederet. quod cum fecisset in soporem soluta est et cū expugnata astitisset iouis ab eo habuit se filiam retrahere posse si nil apud inferos cōmedisset. Sed accusante ascalapho compertum est eam tria grana mali pumici ex vitidario plutonis gustasse. quā propter iuppiter ad mitigandū tristitiam cereris sententiāuit vt sex mensibus anni proserpina cum viro esset et totidem apud superos cū matre. Narrat lacus quod cum perquirens proserpinā ceres ad eleusium regem perueinisset cuius erat proxor yonia. et ea peperisset puulū nomie triptolomū quēretq; illi nutrice. vltro se ceres altricem infantulo obtulit et cū suscepta esset volens alumuū facere immortalē. interdiu

tria grana et gustauit. per que sunt intelligenda vegetatiue vite
 principi a. primū granū ē seminis humectatio. scdm putrefactio
 tertiu g. r. minatio que ideo per grana mali punici designat ve
 intelligat quia sanguini familia sunt. sed iouis sententia id est
 celi dispositio ē agie vt post septu mensem qui anni mediū sig
 nificat ad superos redeat. pserpina id ē frugū habundātia. eo
 q mēse septio incipiūt spice apparere et apud superos vsq; ad
 nouā sationem amoranē. Theo. dicit cererem sacm regis filiā
 hiam regis fuisse cōiugem et sicilie reginā ingenio claram que
 in sicilia agrestib; homib; leges et agriculturā cū instrumentis
 ad ea pertinētib; inuenit. boues iunxit et terre semina dedit
 ex quo homines inter se campos diuidē ceperūt et humano ritu
 viuere. Proserpinā vero dicit speciosissimā fuisse virginem ce
 reris filiam et ab orco molostriū rege raptā. Triptolomium
 scribit philoco rus vetustissimū fuisse regem in attica regione q
 cum tempore famis occiso a cōarsu populi patre eleusio q; ple
 be pēuēte fame habunde filiū aluiss; aufugit et longa naue cui
 serpens erat insignie abiit ad exteras regiones. et quesita fru
 menti copia in patriā rediit. ex qua pulso cepheo qui terram oc
 cupauerat. seu scdm alios linco triace in regnū paternū restitu
 tus est. quo facto subditis alimēta tribuit. et illos docuit ara
 tro facto terrā colere. ex quo cereris alūnus habitus est. **Q**d
 autē ceres iasoniū amarit dicit theo. q; cū tempore diluuij egip
 ti iasoniū quidā cretenhis multū frumentū cōgregasset. illud
 patiētib; ob diluuiū penuriā p libito vendidit. et sic ex frumē
 to maximā o flauit pecuniā et hinc dictū est q; ex cerere id ē fru
 mento plutonē diuiciarū deū id est diuicias suscepit. Ideo autē
 a ioue fulmiātus dicit quia amicis quib; erat oportunus ante
 temp⁹ substractus est.

De glauca iij sacm filia.

Glauca saturni et opis filiā vno partu cū plutone edita
 est et a saturno soli presentato clam plutone reseruato

De plutone quito saturni filio.

Pluto latine dis pater saturni et opis fuit filius. hunc
 veteres inferop; sinpere ē gem ei q; ciuitatē dedere ditem
 currū etiā illi triū rotarū statuere qui triga dicit. tra
 hi q; a tribus equis scilicet amatheo astro et nouio vluer;

hic rapuit proserpinam qmodo et quare habes in quito oui. et
in clauis per totum. huic trifaucem cerberu cuncta deuorantem
regni custodem tribuit. **¶** **S**ei veritas fm ful pluto latine sonat
diuicias et ideo dispater quasi diuiciarum pater dicitur et cum
diuicias ex terris effodi clarum fit et terra opis dicatur merito
pluto opis filius dicitur et qm diuicie prime exaltata terre pa
tuere mundum auro comperto. et saturnus terra colere docuerit
ideo eius pater dicitur ferrea ciuitas et custos tesiphon ideo di
citur vt ferreas auaroru mentes et tenacitatem cognoscamus
hanc ciuitate intrare nemine castum dicit virgilius. **¶** Nulli fas
casto sceleratum insistere limen vt appareat aut querere aut ser
uare diuicias absq; iniusticia non posse. in hac ciuitate dicit
dantes noster obstinatis inferri supplicia quibus nulla propin
caritas nullusq; fuit amor in deum. per aula autem circustantes
multiphtiu auaru anxietates et perdendi formidines. per que
pene quibus augue in diuicias hiulco gutture tendentes itelligue
Cuerus autem optatiu ditari circuciones designat. triplici vehie
rota vt eueutiu pialu et futuroz incertitudo demostret. sic et
equi tres dicunt quu pm amethcus dicit et interpretat obscure
vt per eum intelligatur insana deliberacio acquirendi quod no
est oportunu qua trahitur cupiditas. secundu abastcus dicitur
quod niger sonat vt appareat discursus meror et tristitia cir
ca incumbencia fere semper pericula. tertius nom dicitur quod
sonat tepentem. vt aduertamus quonia ob timorem periculoru
ardor acquirendi tepescat aliquando. **¶** Coniugium vero proserpi
ne quam habundantiu diximus cum diuitibus fit et potissime in
dicio vulgi cui sepe falsa estimatio est arbitriatur enim dum
diuitis vident horrea plena ibi habundantiu esse. vbi maxia
est penuria auaricia prociuat. **¶** Cerberus vero verus fuit canis
triceps dictus eo q alte latraret acriter morderet et fortiter te
neret. sed credo eu veteres p auaro posuisse qui est custos ditis
id e diuiciar. serpentes autem cerbero additi auaror sunt morba
ces aure plutone insup hunc vauu oechum qm receptore morie
tiu quia quacuq; morte morientes recipit februum preterea di
cunt a februo lustro quodam sacro a veterib; ei constituto per
quod manes purgari credebant et hoc in mense februarij fiebat

et de meritis
huius hinc dicit
et meritis ai e
candui regni t
pax et is a ci
et vo q; seu
am suo que o
hinc quia p
¶ Enet
filia
dicer
et qm ca
mnia dicit e
serilis hanc
m **¶** Sei ve
vau claru est
¶ Hiron
centu
lac: Cu
mptis et eius co
obscum se vnde
colobu cocept
abinde vno m
lem et estulay
heralis vulne
nu translatu
it qm valuit a
vau dicit the
vau plutinu v
vau dicitur est
m q; m coceptio
vau apud tunc
vau mueru cocept
vau q; op i se
vau est et mde e q
vau mueru vau

et inde mensis ille nomen sortitus est scdm macro libro saty-
naliū hinc dicit theo iouē neptunū et plutonē fuisse filios qui
eo mortuo cū eius pātrent imperiū contigit plutoni minori m-
occidiū regni regnare. vbi posteri mansere molochi secus inferū
mare et is a circūiacētibus regno suo populis oechus appellatus
est. eo q seuius et ēceptor est scelestorū hominū. et q ingenti
cani suo quē cerber appellabat osuet est viuos homines truci-
dādos qui pserpmā vginē hūlam rapiūt sibi qz copulauit:

Enerationē **De veneratione plutonis filia.**
filiam fuisse plu. ser. dicit hanc theo. vocat reuerentiā
dicens venerari deos oportē autē hominēs maiores reue-
ri et qmā ea que hominibus exhibet plutonis fuit filia ideo reue-
rentiā dicit appellari. ex qua mē nō legit cū pserpina fuerit
sterilis. hanc honori nuptam dicunt et ex ea peperisse maiesta-
tem. **H**ic veritas pluto diuicariū deus est ex quibus orti reue-
tiam clarū est cum diuites honorent etiam si sint fatui.

Chirone **De chirone sexto satmi filio.**
centaurū saturni filiū volunt ex philatā vel pelo pēa scdm
lac: Cuius talis dat fabula cum saturnus philatē inter-
cepisset et eius cōcubitu frueret. superuenit opis quare saturnus
ostendit se verit in equū ne ēpiret in culpa. philatā autē ex illo
cōcubitu cōcepit peperit qz animal ab umbilico sursum hominē
abinde vero infra equū. quū cū excreuisset insulas coluit hic achil-
lem et estulapū nutriuit. postea cum eum casu vna sagittariū
heraculis vulnerasset optauit mori quod cū illi cōcessum esset in
celū translatus et in zodiacō locatus est et sagittarius appellat.
Et qm valuit auspitio eo coram celestis ara appōita est. **H**ic
veritas dicit theo. chirone ideo satmi filiū dictū quia circa ag-
cultū plurimū valuerit. et quia ortorū irrigationē inueneratē
philatē dictus est filius quasi fildros id ē aque custos vel ama-
tor. q in cōceptione sua satm vltus fit i equū dictū ē eo q cau-
sam suā apud turbatā mulierē iustificauerit. dicens se ob id ali-
arū mulierū cōcubitū querē vt masculū possit suscipē cū sibi plē
masculinā ex opi seruare titanus interdixisset. et sic eque agere
visus est et inde equus id ē iustus. Alij vt phidrus dicunt q
cū hominēs vidissent eū medicinā manūalem ēperisse et hominēs

71
virgis mirtis ad mortē vsq; cecidit. postea factus penitens cū
desideriū eius ferre non poss; illi sacros detulit honores. vnde
ser. quidē deus est fatuelus. vxor eius est fatua al' fatuela. De
faun' et eadē fauua dā ita a faudo id ē vaticinādo vñ et fatuos
dicim' i cōsideāte loquētes. ¶ De senta fauna pici filia.

Senta fauna filia fuit pici regis et coniunx fauni fratris sui
teste lac quā dicūt fatuā vocatā eo q' mulierib; fata ca
nēt vt faun' viris: hanc scribit varro tante pudicie
fuisse vt nemo illā dum viuet preter suū virū mas viderit nec
nomē eius audierit. et ideo mulieres illi in opto sacrificabant
et bonā deam appellabāt: Sed macro. hanc mayam vocari di
cit. ei q' sub nomiē bone dee kl mayas dedicatā. et eam tertiam
esse opem bonā famā. et fatuā vocari. de quib; sup vbi de maiā
dictum est: Sicut dicunt hanc iunonis habere potentiā et pfer
pnam esse eo q' illi porta ob depastas segetes sacrū fiat. Dicūt
insup hanc non sororē et coniugem fauni sed filiam eūq; in amo
rem ipius lapsū. et ob id quod etiā oppsta vmo eius nolūisset
parere desiderio mirtis virgis casa tandem eum in serpentem
versum cū ea cubuisse. et ob id in templo eius haberi virgam
mirtēam et extētā sup caput eius vitem videri. eo q' pater
illam vino decipere temptat; ob quod in templo eius suo no
mine uon cōsueiūt inferri sed vas in quo vinū esset inditū mel
lariū et vinū lac nūcupari et spentes in templo eius innocuos
et impauēdos apparere quasi velint hanc tertiam dicere.

Fauos ¶ De faunis satiris panib; et filuanis.
satiros et panes dicit theo fauni fuisse filios. leon di
cit saturni. hos dicūt nemorū deos et scdm taba voce et
non signo ostendebant futura paganis exigentib; panes vxo
agrorū deos et filuanos filuarū sed im ppe a poetis sepe vnus
pro alio ponit hos etiā semones vel semideos vocant. dicuntur
autē filij satm vel fauni q' forsan circa illoz tempa error istorū
exortus sit. Insup dicit ka satiros homū tiones esse et habere
vncas nares et cornua frontib; pedesq; caprarū. et ex his vnū
a beato anthonio visū et alloquū in solitudine thebaidis hos
dicit marcianus inde nup. mer. post euū plipū moei. aristoti
les autē dicit et nymphas et satiros post annozū milia pice.

Acis filius fuit fauni et semetoidis nimphe scdm ouidiū vnde et citat fabulā metha i; ¶ **¶** De aci fauni filio ¶
¶ **¶** Huius veritas dicit theo ciclopē tūā nū apud fcaulos fuisse cui multū prais erat lacte cui plim ei⁹ augebant substācie et ideo galatheā id ē lactis deam amasse dicit. verū ideo galatheā acim amare dicit qā ex hūiditate lac pcreat. h̄ cū aque acis fluīs hanc habeāt ppetatē vt deficcet vbera potantū praidū. nō solū ciclops ob id a flumie illo certo anni tempore amoueri iubebat greges. h̄ sepe p riuulos illud ex inaniē atq; deficcare conatus sit. frustra tamē ego autē nō cre do hunc fauni regis fuisse filiū sed forsan alicui⁹ alterius sic w rati. seu q; maluerit fauni q; hominis filius dici.

Eurimedon ¶ **¶** De eurimedonte fauni filio ¶
¶ **¶** filius fuit fauni scdm statiū in thebaide et hoc forte qā in filiū ouersabat vt suā progeniē extolleret se fauni fignit filiū hic in bello thebano et hiocli fauit.

Periuia filia ¶ **¶** De periuia eurimedontis filia ¶
¶ **¶** fuit eurimedontis scdm omerū leon dicit eurimedontē gigantū fuisse dominū et cum eis perijisse.

Latinus lauri ¶ **¶** De latino fauni filio ¶
¶ **¶** rentū rex fauni et marice nympe laurentis fuit filius Alij dicunt huius nepotē fuisse et ex hercule genitū. ser ui⁹ dicit circes et vlixis. ego autē virgilio fauco cui⁹ est pma opinio. de matre etiā sunt diuerse opinionones.

Lauinia filia ¶ **¶** De lauinia latini filia :
¶ **¶** fuit latini regis et amate scdm virg⁹ quā cū turno ēgni promissam latinus pater debisset in iugem enee. In gens exortū est bellū. et scdm seruiū in pmo fere cōursu latin⁹ occisus est. et sic patris dotata sanguie aduene iuncta est. et cū virū in eodem cōflictu apud numitiū fluiū amissū. timens victoris insolentiā ex enea pregnans aufugit in filuas. et apd tirū pastorem diuertit vbi peperit filiū postumū ut dictū est.

Preneste lauri ¶ **¶** De preneste latini regis filio.
¶ **¶** tim regis fuit filius scdm so. de mira mūdi hic fecit ci uitatē quā a suo nomine nuncupauit.

¶ **¶** Et sic finit octauus.

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely a manuscript page from a historical document.]

[Marginal notes in Gothic script, partially visible on the left edge of the page.]